

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
historii III etap edukacyjny

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej

Górze

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów I klasy liceum i technikum I semestr (zakres podstawowy)

PROWADZONYCH PRZEZ: nauczyciela historii

TEMAT:

Narodziny chrześcijaństwa

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

- Porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej,
- Analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

- Charakteryzuje wierzenia religijne starożytnych Rzymian,
- Wyjaśnia genezę chrześcijaństwa i zmiany sytuacji chrześcijan w państwie rzymskim.

METODY PRACY:

- Pogadanka,
- Opis,
- Pole siłowe,
- Praca z tekstem źródłowym,
- Gałązka logicznego myślenia.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- Zintegrowana Platforma Edukacyjna – narodziny i rozwój chrześcijaństwa,
- Schemat pola siłowego,
- Schemat gałązki logicznego myślenia (załącznik nr 2),
- Tekst źródłowy: Rozwój chrześcijaństwa (załącznik nr 4),
- Zestaw zadań w aplikacji *Google Jamboard*, zawierający schemat pola siłowego (załącznik nr 1):

Do opracowania schematu nauczyciel wykorzystuje narzędzia znajdujące się

po lewej strony ekranu aplikacji *Jamboard*. W prawym i lewym rogu ramki umieszcza strzałki określające atrakcyjność założeń religii chrześcijańskiej oraz dodaje nagłówki. Nauczyciel tworzy dla każdej grupy uczniów jeden schemat, powielając opracowaną ramkę. Opcja powielenia ramek pojawi się, gdy klikniemy przycisk „1/1”, znajdujący się u góry ekranu.

- Zestaw zadań na stronie internetowej Classkick.com, zawierający schemat gałązki logicznego myślenia, tekst źródłowy: Rozwój chrześcijaństwa oraz ćwiczenie ewaluacyjne (załączniki nr 3, 5).

Tworzenie zadań za pomocą strony internetowej Classkick.com, możliwe jest po utworzeniu darmowego konta dla nauczyciela. Po zalogowaniu się do swojego konta, powinniśmy kliknąć w prawym górnym rogu ekranu przycisk „+” i wybrać opcję „*new blank assignment*”. Na ekranie zobaczymy puste slajdy i po wejściu w nie, możemy poddać je edycji. Po wejściu do pierwszego slajdu, dodajemy obraz schematu gałązki logicznego myślenia (ikona aparatu fotograficznego, na górze z lewej strony ekranu). Następnie наносimy na puste pola schematu, pola do edycji (wybieramy ikonę prostokąta narysowanego przerywaną linią, widoczną na górze z lewej strony ekranu).

Na drugim slajdzie wklejamy tekst źródłowy: Rozwój chrześcijaństwa, do czego możemy użyć skrótu klawiszowego „Ctrl+V”. Na trzecim slajdzie umieszczamy ćwiczenie ewaluacyjne za pomocą tych samych opcji, co na pierwszym slajdzie. Na koniec musimy wygenerować link do zadania, przechodząc do opcji „*Assign*” (widoczna na środku, u góry ekranu).

PRZEWIDYWANY CZAS:

45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

FAZA PRZYGOTOWAWCZA:

Część 1. Powitanie uczniów. Sprawdzenie obecności przez nauczyciela.

Część 2. Nauczyciel zadaje uczniom pytanie: Co charakteryzowało religię starożytnych Rzymian? Uczniowie odpowiadają na pytanie, a nauczyciel uzupełnia ich odpowiedzi.

Nauczyciel nawiązuje do procesu rozwoju terytorialnego imperium rzymskiego oraz pojawiania się nowych religii w jego granicach, wpływających na przemiany religijne społeczeństwa starożytnego Rzymu.

Część 3. Nauczyciel podaje temat oraz cele lekcji.

FAZA ZASADNICZA:

Część 4. Nauczyciel krótko opisuje rolę Jezusa Chrystusa, twórcy nowej religii – chrześcijaństwa. Następnie prosi uczniów o odpowiedź na pytanie: Na jakich zasadach opierała się wiara głoszona przez Jezusa Chrystusa?

Część 5. Nauczyciel prosi uczniów o wykonanie ćwiczenia dotyczącego atrakcyjności założeń religii chrześcijańskiej dla mieszkańców starożytnego Rzymu.

Nauczyciel dzieli uczniów na grupy, tworząc dla nich przed lekcją podpokoje (*breakout rooms*). W trakcie lekcji nauczyciel publikuje w ustalonym z uczniami miejscu, informację z linkami do podpokoi oraz składami grup, w których uczniowie będą pracować.

Uczniowie po przejściu do podpokoi uzupełniają schemat pola siłowego, dotyczący stopnia atrakcyjności założeń religii chrześcijańskiej dla mieszkańców imperium rzymskiego. Schemat zamieszczony jest w aplikacji *Google Jamboard*.

Zdjęcie: *Jamboard schemat.png* – „Schemat pola siłowego w aplikacji Google Jamboard. Podział chrześcijaństwa na atrakcyjne i nieatrakcyjne”

Uczniowie pracując na tablicy współdzielonej, zamieszczają wirtualne karteczki samoprzylepne z informacjami dotyczącymi chrześcijaństwa. Uczniowie uzupełniają schemat korzystając z przyborów znajdujących się z lewej strony ekranu aplikacji *Jamboard*.

Uczniowie do wykonania zadania wykorzystują własną wiedzę oraz informacje pochodzące z [Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej – Temat: Chrześcijaństwo. Od żydowskiej sekty do religii uniwersalnej](#) dostępny online: [dostęp: 30.11.2021]

Nauczyciel wspiera uczniów, pomagając im podczas pracy w grupach, poprzez dołączanie do podpokoi (*breakout rooms*).

Po zakończonym ćwiczeniu, nauczyciel podsumowuje pracę uczniów i odnosi się do założeń chrześcijaństwa o największym stopniu atrakcyjności dla mieszkańców starożytnego Rzymu, które pozwoliły na rozwój religii w granicach imperium.

Część 6. Nauczyciel prosi uczniów o wykonanie zadania dotyczącego rozwoju chrześcijaństwa w imperium rzymskim, polegającego na uzupełnieniu schematu gałązki logicznego myślenia.

Zdjęcie: Gałązka logicznego myślenia schemat.png – „Schemat gałązki logicznego myślenia składający się z ośmiu wolnych pól do uzupełnienia przez ucznia.”

Nauczyciel podaje uczniom link do zbioru zadań, zamieszczonego na stronie internetowej Classkick.com, prosząc o jego uruchomienie oraz przystąpienie do wykonywania zadania. Na pierwszym slajdzie znajduje się interaktywny schemat gałązki logicznego myślenia.

Zdjęcie: Gałązka logicznego myślenia schemat classkick.png – „Schemat gałązki logicznego myślenia składający się z ośmiu wolnych pól do uzupełnienia przez ucznia na stronie internetowej Classkick.com”

Uczniowie wykorzystują do uzupełnienia schematu tekst źródłowy: Rozwój chrześcijaństwa w I - IV w. n.e., udostępniony na kolejnym slajdzie w zbiorze zadań

Dokument tekstowy: tekst źródłowy – rozwój chrześcijaństwa (PDF, 114 KB)

Nauczyciel nadzoruje pracę i udziela uczniom informacji zwrotnej.

FAZA KOŃCOWA:

Część 7. Nauczyciel podsumowuje pracę z wykorzystaniem gałązki logicznego myślenia. Udostępnia ekran oraz prezentuje poprawnie wykonane zadanie, omawiając jego poszczególne elementy.

Część 8. Ewaluacja pracy na lekcji. Nauczyciel prosi uczniów o dokończenie zdania: Podczas lekcji dowiedziałem/dowiedziałam się...

Uczniowie kończą zdanie zamieszczone na kolejnym slajdzie na stronie internetowej Classkick.com.

Zdjęcie: Technika niedokończonych zdań classkick.png – „Slajd na stronie internetowej Classkick.com z niedokończonym zdaniem - Podczas dzisiejszej lekcji dowiedziałem/am się...”

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Technika niedokończonych zdań

BIBLIOGRAFIA:

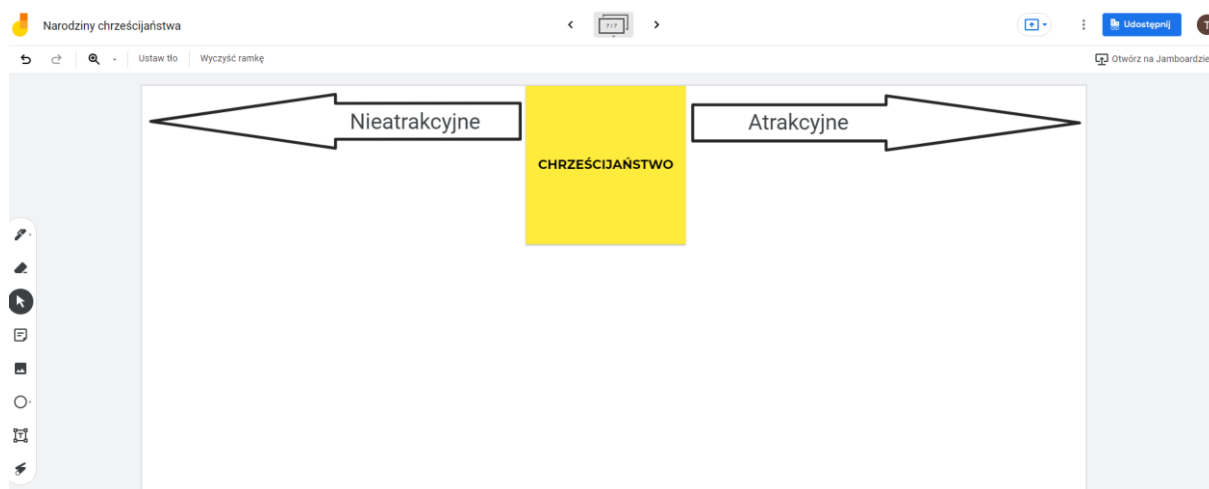
- E. Brudnik, A. Moszyńska, B. Owczarska, *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce, 2010
- M. Danieluk, *TIK w pigułce. Narzędziownik nauczyciela*, Poznań, 2019

ZAŁĄCZNIKI:

1. Zdjęcie: Jamboard schemat.png
2. Zdjęcie: Gałązka logicznego myślenia schemat.png
3. Zdjęcie: Gałązka logicznego myślenia schemat classkick.png
4. Dokument tekstowy: tekst źródłowy – rozwój chrześcijaństwa (PDF, 114 KB)
5. Zdjęcie: Technika niedokończonych zdań classkick.png

Załącznik nr 1

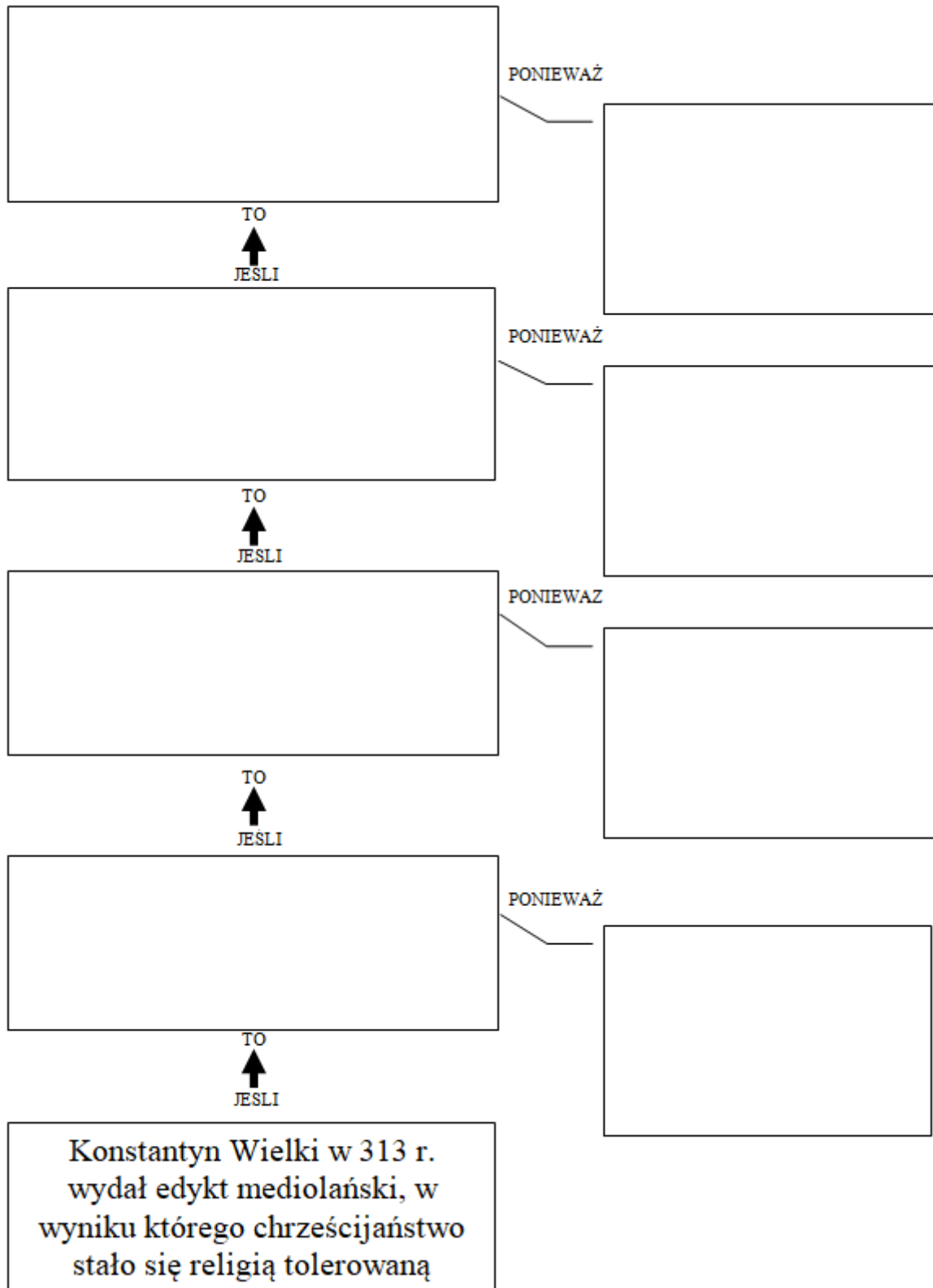
Zdjęcie: Jamboard schemat pola siłowego

Źródło: Opracowanie własne

Załącznik nr 2

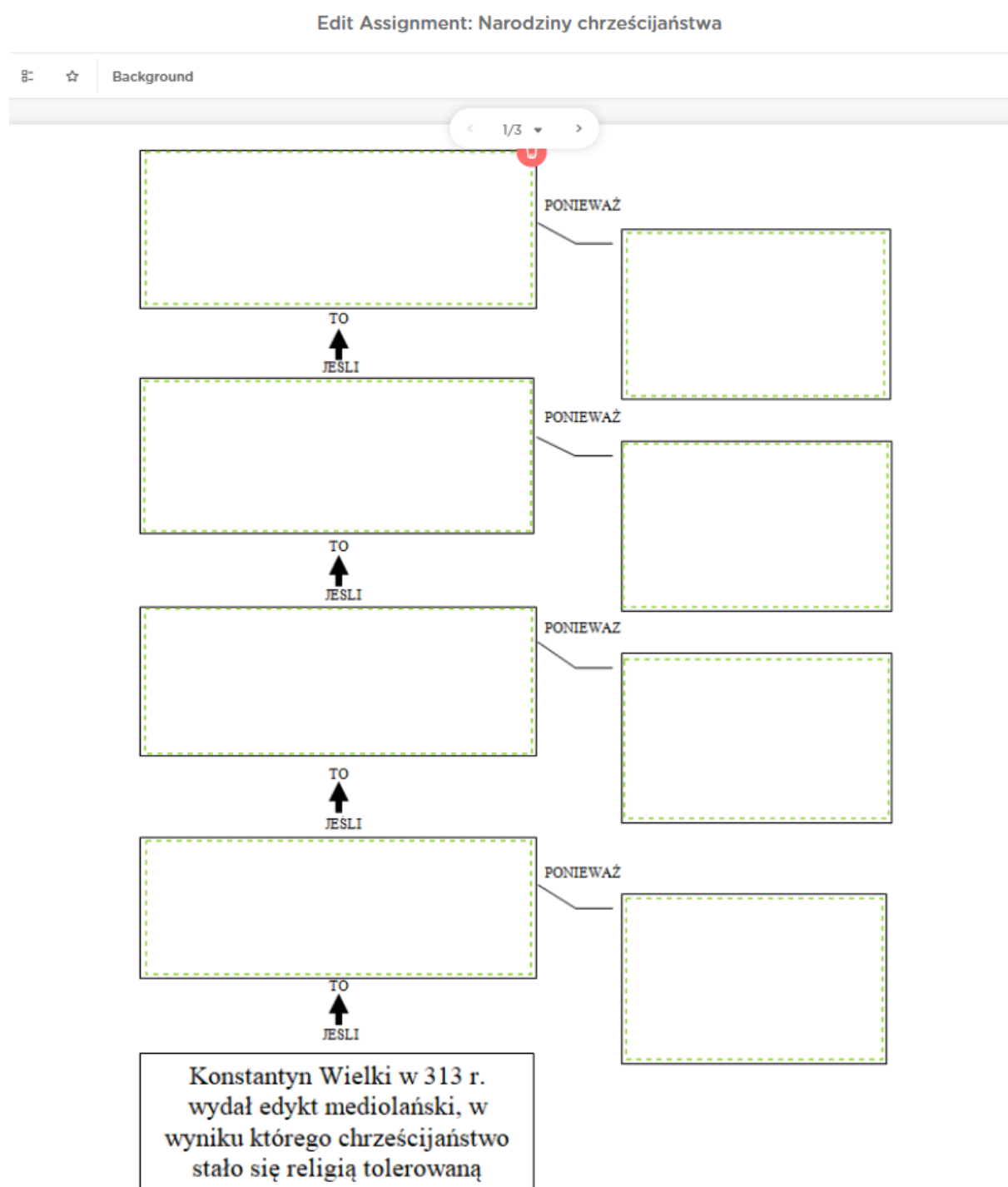
Zdjęcie: Gałązka logicznego myślenia

Źródło: Opracowanie własne

Załącznik nr 3

Zdjęcie: Gałązka logicznego myślenia w wersji *online*

Źródło: Opracowanie własne

Załącznik nr 4

Tekst - Rozwój chrześcijaństwa w I - IV w. n.e.

Wyznawcy Jezusa Chrystusa przez władców cesarstwa rzymskiego byli traktowani jak groźni intruzi. Już w 64 r. n.e. cesarz Neron uznał ich za winnych podpalenia Rzymu i zarządził ich masowe prześladowania. Urządzono igrzyska, w których trakcie na arenie amfiteatru bezbronnych chrześcijan rzucano na pożarcie lwom. Do największych prześladowań doszło w połowie III w. n.e., gdy w sytuacji ogólnego zagrożenia imperium cesarz Decjusz nakazał złożyć uroczystą ofiarę w intencji własnej i ocalenia ojczyzny. Na śmierć skazano wówczas wielu chrześcijan. Kolejna fala prześladowań miała miejsce za czasów Dioklecjana, ale i ona nie sprawiła, że chrześcijanie wyrzekli się swojej wiary.

Następca Dioklecjana, Konstantyn Wielki, zaprzestał prześladowań chrześcijan. Na mocy wydanego w 313 r. n.e. edyktu mediolańskiego, chrześcijaństwo stało się religią tolerowaną. Choć Konstantyn nie wyznawał chrześcijaństwa to w 325 r. przewodniczył obradom soboru nicejskiego, na którym przyjęto kanon, czyli główne zasady wiary chrześcijańskiej, tak aby nie dochodziło do herezji (błędnych interpretacji zasad chrześcijaństwa). W efekcie stale wzrastała liczba wyznawców nowej religii, gdyż nie musieli się już oni obawiać o swoje życie.

Szybki wzrost liczby wyznawców skutkował wzrostem znaczenia religii. Coraz istotniejszą siłą polityczną w cesarstwie stawał się Kościół. Z tego powodu cesarz Teodozjusz Wielki w 392 r. uznał chrześcijaństwo za religię panującą w Rzymie. Inne formy kultu zostały zakazane, a za oddawanie czci starym bogom groziły surowe kary.¹

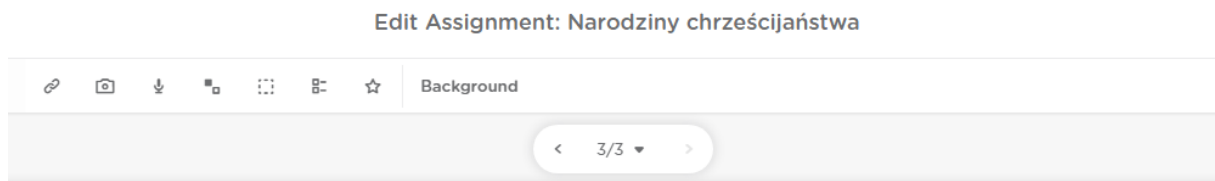
Źródło: Kulesza R., Kowalewski K., *Zrozumieć przeszłość. Część 1. Starożytność i średniowiecze*, Warszawa: wyd. Nowa Era

---

¹ Kulesza R., Kowalewski K., *Zrozumieć przeszłość. Część 1. Starożytność i średniowiecze*, Warszawa: wyd. Nowa Era

Załącznik nr 5

Zdjęcie: Technika niedokończonych zdań

Dokończ zdanie:

Podczas dzisiejszej lekcji dowiedziałem/am się:

A large empty rectangular box with a dashed green border, intended for writing the answer to the question above.

Źródło: Opracowanie własne